

FUŠ - Film u školi vam predstavlja film
VRATAR LIVERPOOLA (*Keeper'n Til Liverpool*)

(listopad 2012.)

Materijale pripremili: Krešimir Mikić, prof. i Željka Ferencić, prof.

Vratar Liverpoola, obiteljska komedija, Norveška, 2010., 85 min

Redatelj: Arild Andresen; **Scenarij:** Lars Gudmestad; **Uloge:** Ask von der Hagen, Susanne Boucher, Andrine Sæther, Mattis Asker, Jostein Skranes Brox, Kyrre Hellum, Kare Conradi, Fridtjov Såheim, Tore Sagen; **Distribucija:** Demiurg

SADRŽAJ:

Jo Ildstad ima trinaest godina. Dobar je učenik u školi i voli matematiku. No, živi vrlo pažljivo. Vjeruje da je život jako opasan, kao i njegova majka koja mu triput dnevno mjeri temperaturu! Jo tako izbjegava sve "smrtonosne" situacije, uključujući i nogomet. Puno stvari ne napravi jer zamišlja najgore scenarije koji više sličje gangsterskim ili horor filmovima, nego stvarnom životu. Možda previše gleda televiziju.

Osim toga, stalno je na meti razmetljivog Toma Erika, glavnog frajera iz razreda, koji ga tjera da mu piše domaće zadaće. Jedina stvar koja ga posebno veseli je sakupljanje nogometnih sličica. Poput ostalih vršnjaka, nada se da će prvi popuniti album sa sličicom vratara Liverpoola koju je najteže pronaći. No, jednog dana u razredu se pojavi nova učenica Mari. Matematika joj odlično ide, a uz to voli nogomet i jako je lijepa! Prava djevojka iz snova! No, da bi ga zapazila, Jo će morati riskirati i po prvi puta krenuti u pustolovinu...

O FILMU:

Vratar Liverpoola simpatičan je film o odrastanju, prvoj ljubavi, čudnim roditeljima, prijateljstvu, gnjavatoru iz razreda te o tome kako preživjeti školu. U njemu upoznajemo trinaestogodišnjeg Joa koji nije opak tip, ali je vrlo maštovit. Gotovo se ne razlikuje od svojih prijatelja i vršnjaka, a mali problemi čine mu se ogromnim:

"Tata mi je rekao da se ne moram brinuti ni zbog čega ako imam jak stisak. Godinu dana poslije okliznuo se u kadi. Sad je mrtav. Ipak je zdravo brinuti se. I najbezazlenija radnja može biti smrtonosna klopka. Poput hodanja sa zvučno izoliranim slušalicama. Trčanja niz stube. Skraćivanja puta preko gradilišta. I nogometa. Pogotovo nogometa. Nije to baš najbezopasniji sport. Ljudi zaista svake godine ginu na nogometnim terenima. Eto, zdravo je brinuti se."

- Jo Istad (Ask van der Hagen) u filmu

ZANIMLJIVOSTI O FILMU

Vratar Liverpoola je topla i zabavna komedija koja dolazi s hladnog europskog sjevera – Norveške. Iako se čini da se radnja odvija u nekom gradiću, film se zapravo snimao u glavnom norveškom gradu Oslu, i to 34 dana. Snimke Grenlanda i Laponije su pak dobivene pomoću specijalnih efekata. Bilo je preskupo da cijela filmska ekipa otputuje tako daleko radi nekoliko sekundi prikazanih u filmu, pa su se na taj način snašli.

Film se inače temelji na romanu *Keeperen til Tunisia* (Golman Tunisa, 2002.) norveškog pisca Lars Mæhleja. No, jako se razlikuje od knjige. Jedino su im dvije stvari zajedničke – sakupljanje sličica nogometaša i prevelika briga o životu.

Vratar Liverpoola prikazivao se na brojnim festivalima na kojima je osvojio brojna srca, ali i nagrade. Tako je na Međunarodnom filmskom festivalu u Berlinu osvojio Kristalnog medvjeda u kategoriji GenerationKPlus, a na Festivalu međunarodnog dječjeg filma u Montréalu dobio Grand Prix za najbolji dječji film. Od ostalih priznanja dobio je nagradu Don Quijote za najbolji dječji igrani film; glavnu nagradu žirija na Međunarodnom filmskom festivalu za djecu i mlade Zlin (2011.); nagradu publike Europskog udruženja dječjeg filma i filmova za djecu (ECFA) na Buff filmskom festivalu i mnoge druge.

Redatelj filma je Arild Andersen. Postao je vrlo popularan nakon što je režirao televizijsku seriju za djecu i mlade *Gutta Boys* koja se prikazivala na norveškoj televiziji i bila nominirana za prestižnu nagradu *Emmy*. Osim toga, snimio je nekoliko kratkih filmova i više od sto reklama od kojih su mnoge bile nagrađene. *Vratar Liverpoola* je njegov prvi cjelovečernji igrani film. Super mu je raditi s mladima i kaže da se dobro sjeća kako mu je bilo kad je imao trinaest godina:

"To je doba kada svijet oko vas iznenada raste preko svih poznatih granica. Odgovornost. Zahtjevi. Prva zaljublivanja. Položaj u društvu. Sve ove stvari dolaze u vaš život, a vi ste potpuno nespremni. Problemi koje doživljavamo često su samo u našoj glavi, a Jo u filmu ipak pronalazi hrabrosti da promijeni svoju situaciju...ljubav pokreće i mijenja sve."

-Arild Andresen, redatelj

Osim na audiciji, redatelj je potencijalne glumce opazio i na norveškim ulicama. Uspio je okupiti mlade talente koji su odlično odradili svoj posao i jako se ponosi njima. A naše neobične junake iz filma glume:

Ask van der Hagen koji glumi Joa. Inače je iz Osla i ima brata blizanca koji mu uopće ne slični. Ask ne voli matematiku i ne igra nogomet, ali kao i Jo, ima bujnu maštu i govori puno. U jednom intervjuu rekao je: "Ne osjećam se slično kao Jo. U stvari, pitam se kako sam uopće dobio ulogu? Volim ekstremne sportove i biti u opasnim situacijama, jer sam nemirna osoba i volim uzbuđenja. Jo nije takav. On nikada neće pokušati nešto novo i voli se držati jedne te iste stvari..." S druge strane, Ask voli skakati na trampolinu i trenira *Parkour* – preskače krovove i slično, što ste možda vidjeli u filmu *Yamakasi* ili pak *Casino Royale* Jamesa Bonda. Osim što bi volio biti glumac, jako ga zanimaju gmazovi. Htio bi izgraditi kućicu u prašumi u kojoj bi živio u skladu s prirodom i istraživao zmije i reptile.

Susanne Boucher u filmu glumi Mari, djevojčicu iz razreda u koju se Jo zaljubio. Živi istočno od Osla, svira violinu, a prije snimanja filma nikada nije igrala nogomet. Za razliku od Mari, ona nije matematički as, ali ima jak osjećaj za pravdu i vrlo je popularna u školi. *Vratar Liverpoola* je prvi film u kojem je glumila. Kada je 2011. na filmskom festivalu u Berlinu na pozornici preuzela nagradu za najbolji dječji film, to joj je bio jedan od najvažnijih trenutaka u životu.

OČIMA TINEJĐERA

Upoznali smo Joa. On je tipičan tinejđer koji živi u svom svijetu. Poput ostalih prijatelja i vršnjaka, ima svoj hobi. Strastveno skuplja sličice igrača Liverpoola, nogometnog kluba za kojeg svatko zna u Norveškoj – čak i oni koji ne prate puno sport. Naime, Norvežani obožavaju gledati nogomet, a poseban status imaju engleski nogometni klubovi. Pepe Reina, vratar Liverpoola, jedan je od najboljih golmana na svijetu. I Jo bi volio biti uspješan poput njega i mašta o briljantnoj nogometnoj karijeri. Isto tako sanjari o djevojčici iz razreda kojoj je skrivečki napisao i ljubavno pismo. Ljubav prema Mari pomogla mu je da u životu postane hrabriji i da se odupre nasilnicima. Tako je naučio najtežu lekciju za školarca – naučio je preuzeti rizik. Jer tko se ne usudi riskirati, taj je već izgubio. Naravno, naš Jo je pobjedio svoje strahove, stoga je film *Vratar Liverpoola* pravi pobjednik i ne čudi da je osvojio toliko nagrada.

"Zabavan film pun šale i smijeha, s puno dragih i simpatičnih likova koji će svakoga ostaviti s osmijehom na licu. Između smiješnih trenutaka rješavaju se i ozbiljne stvari, i to teme poput nasilničkog ponašanja, ucjenjivanja i niskog samopoštovanja koje su prikazane na takav način da će ih i mala djeca razumjeti."

- Nico Palesch (15), mladi kritičar s Filmskog festivala u Berlinu

Razmislite o tome kako vam se dopao film. U školi možete odglumiti ili nacrtati neku situaciju iz filma koja vam se posebno urezala u sjećanje. Naravno, ako imate nekog svog idola ili školsku simpatiju (a sigurno imate), možete o tome napisati i sastav. Nek vam mašta radi svašta kao i našem Jou.

FORŠPAN:

<http://www.youtube.com/watch?v=CXH7Z7ZqoLY>

POMOĆ NASTAVNIKU

Ovdje donosimo hrvatske i strane kritike o filmu, različite stavove, kako bi donekle pomogli nastavniku prije njegove pripreme za obradu filma na satu.

<http://www.imdb.com/title/tt1488574/>

<http://mojtv.hr/film/15624/zlatna-karta.aspx>

FILMSKE KRITIKE

<http://www.buster.dk/b/art.lasso?e=1&n=87>

<http://www.variety.com/review/VE1117944699?refcatid=31>

<http://www.kinodvor.org/spored/arhiv-filmov/keeper-n-til-liverpool/>

PRIJEDLOG OBRADE FILMA NA SATU

Prilikom gledanja filma učitelj/nastavnik/profesor trebao bi izdvojiti osnovne teme koje se prožimaju kroz cijeli film. To su: odrastanje, prva zaljublivanja, prijateljstvo, odgoj, idoli, popularnost među vršnjacima, pritisak vršnjaka, važnost hobija, snovi o budućnosti, ljubav prema sportu, nogomet itd.

U RAZREDU S UČENICIMA

S učenicima možemo razgovarati na temu idola. Zna li što znači riječ idol? Tko su idoli?

Potom im mi objasnimo točno značenje riječi idol

idol (lat. *idolum* ← grč. *eídōlon*: slika ≈ *eîdos*: oblik)

- a. *pren. osoba pretjeranog, slijepog obožavanja [idol nacije; filmski idol] b. ideja, stvar, predmet, koja je predmet kojoj se iskazuje strastvena ljubav i slijepa privrženost (država i državotvornost kao idol), nogometna momčad i sl.*

Tko su vaši idoli? Zašto pojedine osobe okolina toliko voli i poštuje?

Zašto netko zaslužuje biti idol? Koje osobine bi idol trebao imati?

PITANJA

Kako vas se dojmio film?

Koga upoznajemo na početku filma?

Kakav ste dojam stekli o glavnom junaku filma na samom početku? Kako biste Jo opisali?

Kakve karakterne osobine Jo ima?

U kakvo okruženju Jo odrasta? Kakav ima odnos sa svojom majkom?

Je li njegova majka "tipična" mama? Koje ste osobine kod nje primijetili?

Na koji način Jo promatra svijet oko sebe? U kojem obliku on izražava kritiku svoje osobine?

Je li vam se svidio humor ovog filma? Tko je nositelj humora?

Kako možete povezati Joev humor i njegovu kritiku okoline? Je li to povezano?

Kako Jo i njegovi prijatelji "preživljavaju" školu?

Koji im je omiljeni hobi? Što nogomet i sličice nogometnih igrača njima predstavljaju?

Tko mijenja njihovu uobičajenu rutinu? Tko je Marni?

Kako se Marni kao nova djevojčica u školi snalazi?

Zašto je Jo tako opčinjen s Marni? Čime ga je toliko privukla? Na koji način on izražava svoju zaljubljenost?

Kakav je njihov odnos kroz film?

Tko su glavni frajeri, a ujedno i nasilnici u školi? Kakva je skupina tih dečki? Kakav im je "vođa" Tom Erik? Kakav odnos s njima ima Jo?

Ponašaju li se različito prema njima Jo i Marni? Obrazložite što mislite zašto.

Zbog čega Jo ulazi s njima u "sukob"? Što je to "zlatna karta"? Što ona njima znači i zašto je svima toliko bitna? Zašto je žele svi imati?

U kakve sve nezgode upada Jo zbog zlatne karte? Kako biste opisali te situacije?

Kakav odnos Jo ima sa svojim najboljim prijateljem kroz cijeli film? Mislite li da njihovo prijateljstvo ipak pravo prijateljstvo? Obrazložite zašto.

Kakav je kraj filma? Jeste li očekivali takav kraj?

FILMSKA IZRAŽAJNA SREDSTVA

Kakva je gluma u filmu? Po čemu vam je uvjerljiva?

Ima li film elemente nerealnog? Na koji način je to u filmu prikazano?

Kojim izražajnim sredstvima je postignuta komičnost u filmu?

Kako režiser ostvaruje dinamiku filma?

Gdje ste primijetili dinamičnost kamere? Kakvu ulogu dinamičnost kamere ima u ovom filmu?

Kako bi opisao glavnog lika Joa? Kakve karakterne osobine on ima, kojim izražajnim sredstvima je redatelj naglasio karakter Joa?

Koja vrsta monologa je posebice vidljiva u ovom filmu? Što se time postiglo?

Gdje ste primijetili usporeni pokret, tzv. slow motion? Što se njime postiglo?

Kojom bi ocjenom od 1 do 5 ocijenili ovaj film? Obrazložite svoju ocjenu.

ZADACI ZA UČENIKE

1. Napiši kako bi ti završio ovaj film da si na mjestu režisera i scenarista? Kakav bi bio kraj?
2. Napiši kakav bi bio film kada bi glavna junakinja film bila Marni, opiši kako ti zamišljaš tada radnju filma.
3. Napiši o kojem idolu bi ti želio snimiti film, kojeg bi žanra on bio, kako bi to prikazao itd. i objasni zašto?

